

Plan van werkzaamheden
1982/1985
van de
Nederlandse Stichting voor
Kunstzinnige Vorming

- een bijdrage aan het Rijksplan Sociaal-Cultureel Werk
1983/1985 van het ministerie van Cultuur, Recreatie
en Maatschappelijk Werk

I N H O U D

	Pagina
1. Inleiding	1
2. Werkwijze, criteria, keuzen	4
3. Functies	5
4. Basisonderwijs	6
5. Voortgezet onderwijs	9
6. Sociaal-kultureel werk	13
7. Studie en onderzoek	18
8. Beleidsadvisering	20
9. Informatie en overdracht	22
10. Bibliotheek en dokumentatie	23
11. Internationale kontakten	24
12. Financiën en personeel	25

1. I N L E I D I N G

In de zestien jaar van haar bestaan heeft de Nederlandse Stichting voor Kunstzinnige Vorming geprobeerd zo bruikbaar mogelijke bijdragen te leveren aan het tot stand brengen of verbeteren van situaties in het onderwijs en in het sociaal-kultureel werk, waarin het gebruik van kunstzinnige middelen een centrale functie vervult.

De oprichting van de NSKV vloeide voort uit onvrede met de marginale plaats die kunstzinnige vorming in al haar facetten in deze werkvelden innam. Direkte aanleiding tot de oprichting van het instituut vormden de konklusies en aanbevelingen, die een grote landelijke konferentie in grote eenstemmigheid vastlegde: 'De plaats van de kunstzinnige vorming in de opvoeding (1962). De rijksoverheid stelde via het nog zeer jonge ministerie van CRM de materiële middelen ter beschikking (1965).

Veranderingen in de samenleving van dikwijls diepgaande aard die zich met name aan het einde van de jaren zestig voltrokken, hadden grote invloed op de inhoud van het werk. Op markante wijze valt dit zoeken naar aansluiting met maatschappelijke bewegingen en veranderingen terug te lezen in de in 1973 gepubliceerde nota 'Ontwerp van een beleid'.

In deze beleidsnota kiest de NSKV stelling in de toen hooglopende discussies over doelstellingen en functies van de kunstzinnige vorming: minder dan in het gesloten en dikwijls elitaire gebied van de kunsten zelf, vindt de kunstzinnige vorming haar bestaansreden en bedding in de aard en betekenis van kunstzinnige middelen als uitings- en verwerkingsmogelijkheden in edukatieve en maatschappelijke situaties. Deze verlegging van sterk kunstgerichte doelstellingen naar assimilatie van kunstzinnige vorming met brede vormings- en ontwikkelingsdoelstellingen is - hoewel dikwijls misverstaan - nu in brede kringen van onderwijs en sociaal-kultureel werk geaksepteerd als grondslag van denken over en werken met kunstzinnige vorming.

In diezelfde beleidsnota voerde de NSKV een krachtig pleidooi voor verbreding en verdieping van haar taakstelling naar de werkvelden onderwijs en sociaal-kultureel werk. Dit zou moeten gebeuren door versterking van de staf van het Instituut met een tiental vakspecialisten op de vijf gebieden van de kunstzinnige vorming. De toenmalige en ook huidige staf van de NSKV was - en is - in principe samengesteld uit generale deskundigen die, vanuit hun specialistiese kennis van de diverse werkvelden, werkwijzen en programmeringen ontwikkelen op het gebied van de kunstzinnige vorming.

Dit pleidooi voor versterking van de vakinhoudelijke daadkracht van het Instituut is niet gewonnen. Wel werden mede door beslissingen van het Ministerie van CRM enkele landelijke sektorinstituten op het gebied van de kunstzinnige vorming naar mankracht en outillage versterkt. Nu, anno 1981, is een moeizame operatie gaande tot oprichting van één Landelijk Instituut voor de Kunstzinnige Vorming, waarin alsnog generale en vakspecialistische deskundigen, taakstellingen en programmeringen in een zogenaamd 'schering-en-inslag'-model (zullen) samenkomen.

In deze meerjarenprogrammering van de NSKV in het kader van het Rijksplan 1982/1985 is op diverse onderdelen van planning en uitvoering rekening gehouden met deze op handen zijnde nieuwe situatie. Niettemin liggen aan deze meerjarenprogrammering beleidskeuzen ten grondslag, die hun wortels vinden in een in de loop der jaren ontwikkelde (NSKV-)visie op de plaats en functie van de kunstzinnige vorming.

In de NSKV-beleidsnota 'Vier kanten van één NSKV' (1979) is deze visie als volgt verwoord: 'In onze opvatting van kunstzinnige vorming staat de vorming van de mensen om wie het gaat voorop: ontwikkeling van de persoonlijkheid en maatschappelijke bewustwording (emancipatie). Aan dit bredere proces van edukatie kan de kunstzinnige vorming een bijdrage leveren. Kunst, kunstenaars en kunstzinnige middelen worden ingeschakeld om met hun eigen mogelijkheden edukatieve doelen naderbij te brengen, die mensen in hun dagelijks leven raken.

Alleen op deze manier zal er bij die mensen ook werkelijk waardering en interesse voor kunst kunnen ontstaan. Doordat ze herkenbaar en invoelbaar kan worden als iets dat met hun alledaagse bestaan te maken heeft. Het ligt voor de hand dat via deze benadering niet in de eerste plaats de groepen worden bereikt die toch al hun weg naar de kunsten hebben gevonden.

Het gaat de NSKV in het bijzonder om de mensen, die tot dusver buiten het officiële kunstgebeuren zijn gebleven, volgens globale schattingen 70 à 80% van de bevolking. Voor deze mensen is in de afgelopen decennia al veel gedaan om hen 'bij de kunst te brengen' of omgekeerd. De opvattingen van de NSKV over kunstzinnige vorming vloeien rechtstreeks voort uit de ervaringen die zijn opgedaan met op deze publieksgroep gerichte activiteiten. Publieksbegeleiding bij toneel, schoolvoorstellingen, rondleidingen in musea, schoolkonserten met of zonder toelichting, deze op zichzelf respectabele activiteiten leiden steeds tot dezelfde konklusie: ze slaan meestal alleen aan bij diegenen die er toch al enige interesse voor hadden. En dat zijn in het algemeen de kinderen (of volwassenen) uit de meer kultuurgevoelige milieus; een smalle groep die overwegend in de hogere regionen van ons maatschappelijk bestel wordt aangetroffen.

Dat is niet verrassend; wie uit een gezin komt waarin toneel, literatuur, muziek, beeldende kunst, dans en film geen grote rol spelen, zal ook weinig getroffen worden door incidentele of een serie van incidentele konfrontaties met kunst. Daarvoor is een meer duurzame wijze van bezigzijn met kunst en kunstzinnige middelen noodzakelijk in een zo natuurlijk mogelijke samenhang met andere bezigheden en interessegebieden.

Vandaar dat alle aandacht en energie wordt geïnvesteerd in school, het klub- of buurthuis of het vormingscentrum, omdat het via het daar aanwezige kader en de daar toe te passen methoden en middelen bereikt kan worden. In een dergelijke leer- en vormingsomgeving zijn die groepen aanspreekbaar, die elders geen kans krijgen. - niet in het museum of de konsertzaal, maar ook niet als vanzelfsprekend in het creativiteitscentrum of de muziekschool.

Al zouden al deze voorzieningen gratis worden, dan garandeert het nog steeds niet dat deze groepen mensen er in grote getale gebruik van zullen maken. Deze opvatting van kunstzinnige vorming, waarbij kunsten, kunstenaars en kunstzinnige middelen

meehelpen de mensen te leren kritischer en kreatiever om zich heen te kijken en te handelen is naar de mening van de NSKV de beste manier om juist voor deze 'minder bedeelde groepen' vormen van kunst en cultuur een rol te laten spelen'. Daarbij moet het gaan om vormen van kunst en cultuur, die dicht bij de mensen staan, die de NSKV op het oog heeft. Pas dan ontstaan individuele en groepsrelaties met de amateuristische kunsten aan de ene kant, met op emancipatie gerichte culturele ontwikkelingen aan de andere kant.

Op grond van bovenstaande beleidsvisie kiest de NSKV bewust voor die doelgroepen in het onderwijs en het sociaal-kultureel werk, die omschreven kunnen worden als maatschappelijk en cultureel achtergesteld. Konkreet betekent dit: het basisonderwijs, met aksent op achterstandssituaties en stimuleringsprojekten; het voortgezet onderwijs, met aksent op het LBO, MAVO en Midden-school; in het sociaal-kultureel werk is het vooral het buurt- en clubhuiswerk en de daar werkzame beroepskrachten en vrijwilligers; allerlei vormen van volwassenenedukatie met aksent op Open School-activiteiten.

Overigens konsentreren de activiteiten van de NSKV zich niet op de doelgroepen als zodanig, maar eerder in afgeleide zin op diegenen die in plaatselijke of regionale situaties ondersteuningstaken verrichten ten behoeve van de mensen die in de dagelijkse praktijk met deze doelgroepen werken. In de hier aangeboden meerjarenplanning speelt in beide werkvelden de inhoudelijke en organisatorische-structurele onderbouwing en ontwikkeling van deze steunfunctie een grote rol.

De direkte ondersteuning van eerstelijns werkers (docenten in het basis- en voortgezet onderwijs, beroepskrachten en vrijwilligers in club- en buurthuiswerk) voltrekt zich voornamelijk via publikaties (Aldoende, KV-Idee, NSKV-schriften etc.).

Bij de opzet en uitwerking van de meerjarenplanning 1982/1985 is uitgegaan van taakstellingen en funkties zoals die aan het op te richten LIKV zijn toegedacht. In vele gevallen komen in activiteiten verschillende funkties samen. Per activiteit is voor de periode 1982/1985 in de uitwerking een cesuur getrokken tussen het jaar 1982 (ter onderscheiding van andere jaren meestal kursief getypt) en de volgende jaren. Waar mogelijk of gewenst worden de activiteiten of de daaruit voortvloeiende activiteiten en nieuwe initiatieven geplaatst in het licht van de situatie die zal ontstaan na het tot stand komen van het LIKV.

Amersfoort, december 1981

2. W E R K W I J Z E / K R I T E R I A / K E U Z E N

Ontwikkelingsprojecten, begeleidingsactiviteiten en plannen tot actie worden door de NSKV met een eigen specifiek vereiste benadering aangepakt, zowel vanuit een meer praktijkgerichte benadering als vanuit een theoreties/wetenschappelijke invalshoek. Tot punten teruggebracht is de lijn, waarlangs de NSKV-activiteiten zich doorgaans voltrekken:

- het opnemen en onderzoeken van een probleem uit de praktijk;
- de bevindingen ordenen en analyseren;
- de problemen en vragen verdiepen in een toegespitste studie;
- ontwikkelen van een plan van actie;
- het plan uitzetten in de praktijk (samen met anderen);
- de ervaringen beschrijven en 'vertalen';
- het resultaat overdragen aan derden (in publikaties, werk-bijeenkomsten, studiedagen e.d.):

De criteria waaraan de activiteiten van de NSKV worden getoetst zijn:

- afstemming op de hoofddoelstellingen van de kunstzinnige vorming (persoonlijkheidsontwikkeling en maatschappelijke bewustwording) en hun mogelijke bijdrage aan de ontwikkeling van vormingsprocessen in onderwijs en cultureel werk;
- gerichtheid op de belangen, behoeften en verlangens van mensen in hun leef- en leersituatie, zoals deze met name aan de orde zijn in onderwijs en cultureel werk;
- samenhang binnen de kunstzinnige vorming en met het onderwijs en cultureel werk;
- overeenstemming met de centrale functies ontwikkeling-begeleiding-overdracht en de daarin gelegde prioriteiten;
- afstemming op de ontwikkeling, vernieuwing en verbetering van de praktijk op plaatselijk en regionaal nivo, aansluiting op de begeleiding die daaraan wordt geboden;
- samenhang met ontwikkelingen en activiteiten, zoals deze zich in het beleid van overheden en het werk van instellingen manifesteren; daartoe gewenste samenwerking met landelijke en regionale instellingen voor kunstzinnige vorming, kunsten, onderwijs en cultureel werk;
- samenwerking binnen het team van medewerkers; aanwezigheid van heldere probleemstelling en planmatige aanpak;
- uitvoerbaarheid, gerekend naar mankracht, tijd en geld.

De keuzen die tenslotte in activiteiten worden omgezet zijn mede ingegeven door:

- vragen en signalen uit de praktijk;
- aanwijzingen uit eksperimentele projecten;
- bevindingen en inzichten van stafmedewerkers;
- initiatieven van andere organisaties en instellingen;
- verzoeken en opdrachten van overheden;
- impulsen uit de theorie.

3. F U N K T I E S

In de volgende hoofdstukken worden de voorgenomen activiteiten voor de periode 1982/1985 toegelicht. Per activiteit worden één of meer functies opgevoerd, waarmee de activiteit wordt gekarakteriseerd. Hierbij is uitgegaan van de onderstaande definities van functies:

Ontwikkeling is het systematies initiëren en het in of in samenhang met de praktijk ontwikkelen van nieuwe methoden, werkinhouden en werkvormen.

Begeleiding is het systematies verlenen van steun bij veranderingsprocessen en daarmee samenhangende organisatie-vragen.

Kadervorming is het systematies ontwikkelen en ten uitvoer brengen van kadertraining voor vrijwilligers, bestuurders en beroepskrachten in aansluiting op de in de praktijk gebleken behoeften.

Informatie, dokumentatie en overdracht is het signaleren en registreren van en informeren over praktijk-ontwikkelingen, alsmede het voor de praktijk bewerken en beschikbaar stellen van informatie over landelijke studies, onderzoeken en ontwikkelingen.

Studie en onderzoek is het systematies verrichten van voorstudies, van begeleidend onderzoek ten behoeve van projecten en activiteiten, en van zelfstandig onderzoek.

Beleidsadvisering is het uitbrengen van adviezen aan overheden en/of organisaties bij de ontwikkeling of uitvoering van het overheidsbeleid met betrekking tot de kunstzinnige vorming en/of amateuristische kunstbeoefening.

4. W E R K V E L D B A S I S O N D E R W I J S

De activiteiten van de NSKV ten dienste van het basisonderwijs worden in belangrijke mate bepaald door het tot stand komen in 1985 van de geïntegreerde basisschool: het samenbrengen in één schooltype van huidig kleuter- en lager onderwijs. De strategie van denken en handelen zal gericht zijn op de zo adequaat mogelijke onderwijskundige en pedagogische inbedding van de kunstzinnige vorming in al zijn facetten. De NSKV richt zich hierbij op de volgende groepen:

- leerkrachten in het basisonderwijs;
- ouders;
- schoolbegeleiders, werkzaam in onderwijsbegeleidingsdiensten;
- begeleiders/konsulenten, werkzaam in centra voor kunstzinnige vorming;
- docenten, werkzaam in de opleidingen.

Aldoende - 1982 -

Tal van activiteiten, die de NSKV voor het basisonderwijs onderneemt, zijn niet eenduidig onder één van de genoemde functies onder te brengen. Dikwijls komen in activiteiten verschillende functies samen. Een zeer belangrijke en arbeidsintensieve activiteit voor het basisonderwijs is de uitgave van het losbladige werkboek 'Aldoende'. Hierin komen aspecten van de volgende functies samen: ontwikkeling/kadervorming/informatie/overdracht.

Korte beschrijving van 'Aldoende'

Doelgroep: leerkrachten in kleuter- en basisonderwijs.

Bereik : ruim drieduizend schoolabonnementen/10e jaargang.

Formule : opgebouwd uit vijf katernen:

rubriek algemeen, met hoofdaksent op relatie wereld-oriëntatie en kunstzinnige vorming.

Verder sektorrubrieken: beeldende, dramatische en dansante vorming, muzikale en audiovisuele vorming.

Inhoud : lesbeschrijvingen; ideeën en suggesties; achtergrondartikelen; projektbeschrijvingen; informatie-rubriek; interviews; opiniërende bijdragen.

In voorbereiding: 'Aldoende-ekstra's' (reeds verschenen:

'De meester is gek' - over onderwijsgedrag -).

Het 'Aldoende-pakket' zal worden ingebouwd in de LOKV-programmering. Naast de moederuitgave en de 'Aldoende-ekstra's' zijn plannen in voorbereiding voor de ontwikkeling van een 'aldoende-waaieraanbod'. Hieronder wordt verstaan een aantal varianten op de moederuitgave ter ondersteuning van het werk in de scholen.

Hierbij kan men zowel denken aan docent- als aan leerling-gerichte materialen. Bij de ontwikkeling en uitwerking van ideeën passend in dit 'waaier-aanbod' kan aansluiting en samenwerking worden gevonden met de in het instituut aanwezige sektordeskundigen.

VERVOLG BASISONDERWIJS

Begeleiding (advisering) - 1982

Hieronder worden die werkzaamheden begrepen, die vallen onder de generale taakstelling van de medewerker basisonderwijs:

- *programmering van werkdagen kunstzinnige vorming voor onderwijsteams in aktiveringsscholen;*
- *programmering en mede-organisatie van onderwijsdagen over kunstzinnige vorming voor leerkrachten in kleuter- en basisonderwijs.*

Vier konferenties

Studie en onderzoek

In samenwerking met anderen (SOM, VCO, NCA, SAV, LSBV en WPRO) organiseerde de NSKV gedurende de laatste twee jaar vier landelijke konferenties rond begeleiding (en kadervorming) voor medewerkers van schoolbegeleidingsdiensten en buitenschoolse ondersteuningsinstituten.

In deze konferenties stond telkens één sektor van de kunstzinnige vorming centraal. De konferentieboeken, alsmede de inmiddels gereedgekomen konferentieverslagen bevatten een schat aan materiaal (inventarisaties, analyses van beleidsnota's en instituutsprogrammeringen, opinies over bestaande en gewenste situaties rond begeleiding en kadervorming).

Deze samenhangende activiteit zal een afronding vinden in twee in de loop van 1982 uit te voeren werkzaamheden:

1. *Een landelijke conferentie (2 dagen, 300 deelnemers) uit te voeren in samenwerking met het WPRO, gericht op begeleidingsaspecten rond de ondersteuning van de kunstzinnige vorming op plaatselijk en regionaal nivo.*
2. *Een studiegroep begeleiding kunstzinnige vorming. Deze studiegroep, die inmiddels met haar werkzaamheden is begonnen, zal op basis van de gegevens uit de konferentieboeken en konferentieverslagen voorstellen en aanbevelingen doen voor de verdere ontwikkeling van de functies begeleiding en kadervorming in een gedecentraliseerd verzorgingssysteem. De groep is samengesteld uit vertegenwoordigers van alle instituten en organisaties die aan de voorbereiding en uitvoering van de vier genoemde konferenties hebben deelgenomen. De bevindingen van de studiegroep zullen voor de zomer worden gepubliceerd.*

Begeleiding en kadervorming

Planning 1983/1985

Beide bovenomschreven, in 1982 uit te voeren activiteiten zullen beleidsmatige, inhoudelijke en programmatiese plannen en voorstellen opleveren voor de werkplanning 1983/1985 met betrekking tot de functies begeleiding en kadervorming. Deze voorstellen zullen op zijn minst omvatten:

- *een blauwdruk van de organisatie en programmering van regionale meerdaagse studiekonferenties over beleidsvoorberei-*

V E R V O L G   B A S I S O N D E R W I J S

dende en beleidsuitvoerende taken rond de functies begeleiding en kadervorming op het gebied van de kunstzinnige vorming in de plaatselijke en/of regionale situatie;

- een blauwdruk voor de organisatie en programmering van één- of meerdaagse inservicetrainingen ten behoeve van:
  - plaatselijke of regionale konsulenten op de verschillende gebieden van de kunstzinnige vorming, verbonden aan de centra voor kunstzinnige vorming (kreativiteitscentra en muziek-scholen);
  - generalisten voor de kunstzinnige vorming en algemene schoolbegeleiders verbonden aan de schoolbegeleidingsdiensten.

Ontwikkeling

Projekt Lelystad

Het begeleiden en overdraagbaar maken van gegevens uit een ontwikkelingsprojekt, uitgevoerd door de Boeierschool te Lelystad. In dit eksperiment wordt de inhoudelijke ondersteuning verzorgd door het Centrum voor Kunstzinnige Vorming en de procesmatige begeleiding door de Schoolbegeleidingsdienst, beiden te Lelystad.

Binnen het LOKV zullen meerdere sektordeskundigen zich met ontwikkelingsactiviteiten van het basisonderwijs gaan bezighouden. Voor inbedding van deze activiteiten in het schoolwerkplan en voor de overdracht naar die personen en situaties waar die informatie voor is bestemd, is het van groot belang dat deze activiteiten gekoördineerd worden aangepakt en uitgevoerd.

Overleg/beraad 1982

- *Overleg met de Stuurgroep Innovatie Basisonderwijs*
- *Overleg en samenwerking met het Communicatienetwerk Activeringsscholen*
- *Overleg met Informatiepunt Opleidingen Basisonderwijs*
- *Overleg met Contactgroep Muzikale Vorming van het WPRO.*
- *Werkkontakten met: Landelijke Pedagogische Centra;
Stichting voor de Leerplanontwikkeling;
Landelijke zusterinstellingen.*
- *Deelname werkgroep kunstzinnige vorming van het CIO.*

Overleg/beraad 1983/1985

Doorlopende activiteiten als voor 1982 omschreven.

5. WERKVELD VOORTGEZET ONDERWIJS

De activiteiten onder de noemer voortgezet onderwijs zullen zich in belangrijke mate gaan bewegen binnen de ontwikkelingen naar het 'geïntegreerd voortgezet onderwijs'. Kenmerkend in deze ontwikkelingen is het streven naar thematisch en projektmatig werken.

Een ander belangrijk gegeven is het ontbreken van een regionale/plaatselijke verzorgingsstructuur ten behoeve van het voortgezet onderwijs. De in 1981 in gang gezette SeCu-projekten zijn eerste stappen in het opvullen van dat gat in ondersteuning van praktijkwerkers. Toekomstige activiteiten van de NSKV zullen in belangrijke mate rekening houden met deze ontwikkeling. Waar mogelijk zullen we eigen beleid daarop afstemmen.

Hoofdpunten van toekomstig beleid:

- Verdere ontwikkeling en stimulering van thematies onderwijs met kunstzinnige vorming, waarbij gestreefd zal worden naar samenwerking tussen de 'vakken' onderling en waarbij de relatie tussen kunstzinnige vorming en de kunsten meer dan voorheen de aandacht zal krijgen.
- Bevordering van ontwikkelingen naar een regionale/plaatselijke verzorgingsstructuur die ondersteunend werk verricht naar het voortgezet onderwijs, met daarbij als afgeleide taak de ontwikkeling van een bij/nascholingsaanbod voor begeleiders en docenten.

Ontwikkeling,
overdracht

Werkmappen KV-Idee - 1982

Begin 1982 zal onder de naam 'KV-Idee' de eerste van een serie werkmappen verschijnen, die in eerste instantie bestemd zijn voor docenten en leerlingen in het LBO/MAVO/HAVO (12- tot 16-jarigen). Een complete werkmap bevat een samenhangend pakket informatie, lessuggesties, verwerkingsmogelijkheden en een handleiding voor de docent, alsmede drie of vier werkschriften voor leerlingen.

Inhoudelijk zijn de werkmappen gegroepeerd rond een thema, dat in directe relatie staat met een interesse- en/of ervaringsgebied van leerlingen van deze leeftijd. Veel werk wordt met name (ook in het materiaal voor de leerlingen) gemaakt van toepassings- en verwerkingsmogelijkheden met kunstzinnige middelen. Vooral ook wordt ruime aandacht besteed aan cursoriese aspecten van deze verwerkingsmogelijkheden, zowel in het docenten- als leerlingmateriaal. Het (losbladige) materiaal kan worden opgeborgen in een normale ringbandmap, en dus worden uitgebreid met eigen werkstukken, verslagen, reproducties, etc.

Per werkmap en per werkschrift komen meerdere kunstzinnige disciplines aan bod, waarbij ook aan het reflektieve aspect van de kunstzinnige vorming ruim kans geboden wordt. De inhoud van de werkmappen wordt vóór de definitieve uitgave in enkele scholen getoetst op bruikbaarheid en relevantie. Een vaste groep samenstellers (docenten en begeleiders uit voortgezet onderwijs en cultureel werk, versterkt met enkele onderwijsdeskundigen) leveren de grondteksten. Een kleine kernredactie, waaronder twee stafmedewerkers van de NSKV, zijn verantwoordelijk voor het eindprodukt.

V E R V O L G   V O O R T G E Z E T   O N D E R W I J S

KV-Idee - 1983/1985

Kontinuering en verbreding van 'KV-Idee':

- in gang zetten, begeleiden en overdraagbaar maken van praktijkprojecten in LBO/MAVO, waarin kunstzinnige vorming een centrale rol vervult in thematische leergangen;
- het ter bespreking en beoordeling stellen van de resultaten van deze projecten in regionale werkbijeenkomsten van docenten, ondersteuningsinstituten e.d.;
- het op basis van deze bevindingen voorbereiden en redigeren van een 'projektkrant' (2x per jaar), die ter beschikking komt van LBO/MAVO/HAVO-scholen;
- het werken aan een samenhangende reeks overdrachtsmiddelen op het gebied van de kunstzinnige vorming ten behoeve van het geïntegreerd voortgezet onderwijs in nauwe samenwerking met de in het LIKV aanwezige sektordeskundigen.

Kunstkonfrontatie - 1982

De positieve ervaringen, die de NSKV heeft opgedaan in een samenwerkingsrelatie met de Stichting Openbaar Kunstbezit (de gezamenlijke ontwikkeling, produktie en uitgave van de werkmap 'Agressie in beeld' voor docenten en leerlingen van het voortgezet onderwijs) is aanleiding te blijven zoeken naar werkvormen en initiatieven, waarin kunstenaars en de produkten van kunstenaars een centrale rol spelen. In dit licht moet de samenwerking gezien worden, die gezocht en gevonden is met de Stichting Kunstkonfrontatie te Diemen.

Deze Stichting richt zich vooral op groeperingen voor wie kunst als maatschappelijk verschijnsel niet of nauwelijks in de aandacht ligt. Ze ontwikkelt met vormen van kunst als uitgangspunt en invalshoek activiteiten, die ten doel hebben het bevorderen van op verandering gericht handelen. Haar onderwijsactiviteiten stelt ze bij voorkeur ten dienste van docenten en leerlingen in het LBO.

Er is thans tussen Kunstkonfrontatie en de NSKV voorbereidend overleg om in 1982 enkele projecten te ontwikkelen in het onderwijs en het sociaal-kultureel werk. De theoretische onderbouwing, de feitelijke realisatie en de interpretatie en evaluatie van de bereikte effecten zullen door de NSKV 'overdrachtsgereed' gemaakt worden in publikatie(s), als aanzet voor discussie en informatie-uitwisseling aan derden.

Projecten, kontakten 1983/1985

- Het aktiveren en overdraagbaar maken van projecten, waarin individuele of groepen kunstenaars een bijdrage leveren aan het verhelderen van de funktie van de kunsten in de samenleving aan leerlingen van het voortgezet onderwijs.
- Het initiëren en konkretiseren van samenwerkingsprojecten met edukatieve diensten van musea (bv: samenwerking met het Haags Gemeentemuseum bij de voorbereiding van een grote edukatieve tentoonstelling 'kind en kunst' in 1983/1984).

V E R V O L G   V O O R T G E Z E T   O N D E R W I J S

- Het versterken van de kontakten met de kunstvakopleidingen; het naar buiten brengen van de resultaten van experimentele werkvormen in de kunstvakopleidingen die voedend kunnen werken naar scholen voor voortgezet onderwijs.

Open School

De stafmedewerker voortgezet onderwijs is intensief betrokken in de activiteiten rond de Open-School. Voor de beschrijving van deze activiteiten verwijzen wij naar de werkplanning 'sociaal-kultureel werk'.

Overleg/beraad (vaak advisering) - 1982

- *Deelname aan de Werkgroep Integratie Ekspressievakken in de Middenschool (SLO-project).*
- *Werkkontakten met SLO en LPC.*
- *Werkkontakten met de Educatieve Dienst van het Haags Gemeentemuseum.*
- *Lid van de redactie van 'Kijkwerk', methode in voorbereiding ten behoeve van het voortgezet onderwijs (beeldende vorming).*
- *Ad hoc-advisering aan schoolteams/docenten over leer- en schoolwerkplanontwikkeling op het gebied van de kunstzinnige vorming.*

In 1983/1985

Deze en andere werkrelaties met werkgroepen, zusterinstituten, beraden en diensten zullen in volgende jaren worden voortgezet.

Samenwerkingsprojecten

Beneden omschreven ontwikkelingsprojecten van lange duur zijn door de overheid en de SLO geëntameerde activiteiten, waarin de NSKV participeert.

Muziek in LBO/MAVO - een SLO-project, in samenwerking met de NSKV en gestationeerd bij de NSKV.

Een diepteprojekt (duur zeven jaar), waar op basis van praktijkervaringen grondslagen worden gelegd en modellen worden ontworpen voor het deelwerkplan muziek voor deze schooltypen. Inhoudelijke uitgangspunten zijn de ervaringen met het 3E-experiment, CML-rapporten en het FOSS-rapport.

Met uitzondering van de huisvesting wordt dit projekt geheel gefinancierd door de SLO. Twee NSKV-stafmedewerkers zijn lid van de stuurgroep.

Secu-project: Het Secu-project is een landelijk en regionaal project dat beoogt samenwerkingssituaties tussen scholen voor secundair onderwijs en kulturele instellingen tot stand te brengen. Het project levert na 3½ jaar de volgende landelijke produkten op:

1. Theorievorming over de inhoud en de plaats van de kulturele vorming in het voortgezet onderwijs.
2. Schoolwerkplan-publicaties op basis van de projektresultaten.
3. Verslaggeving van de projekten c.q. de projektresultaten.
4. Het aangeven van relaties van het Secu-project met andere onderwijsontwikkelingsprojekten.
5. Het doen van voorstellen voor de landelijke evaluatie.
6. Het doen van voorstellen voor nascholing.

De landelijke resultaten zijn het resultaat van activiteiten in de regio. Daar ligt het startpunt van het projekt.

Vanuit de NSKV opereert één full-time stafmedewerker in het landelijk ondersteuningsteam.

De besturen van de bij het landelijk ondersteuningsteam betrokken instellingen (APS, LSBV, DPC, NCA, NBLC, NSKV, SAV, SHS, SLO) hebben zich verplicht, via een Stuurgroep gezamenlijk verantwoordelijkheid te dragen voor het projekt. De directeur van de NSKV is lid van de Stuurgroep.

Het landelijk ondersteuningsteam is gehuisvest bij de NSKV.

6. W E R K V E L D S O C I A A L - K U L T U R E E L W E R K

Studie

Publikatiereeks 1982

Onlangs is deel I verschenen van een reeks NSKV-publikaties rond het thema 'Kunstzinnige vorming in sociaal-kultureel werk'. Onder de titel 'Ondersteuning vanuit creativiteitscentra en muziekscholen in kaart gebracht' bevat dit eerste deeltje de uitkomsten van een vragenlijst aan deze instituten over de feitelijke invulling van de steunfunctie naar het sociaal-kultureel werk.

De verzamelde gegevens maken duidelijk dat de ontwikkeling van dit aspect van de steunfunctie nog in de kinderschoenen staat. Tevens dat er in tal van gevallen nog grote onduidelijkheden bestaan in aard, taakstellingen en praktische mogelijkheden binnen het sociaal-kultureel werk. Het tweede deel van de genoemde reeks, dat in 1982 zal verschijnen, zal beschrijvingen bevatten van de diverse werksoorten in het sociaal-kultureel werk, de doelgroepen daarin en de rol, die de kunstzinnige vorming daar zou kunnen spelen.

Studie,
kadervorming*Beroepsprofiel*

Voortzetting van de genoemde brochurereeks 'Kunstzinnige vorming in het sociaal-kultureel werk', met voor 1983 een deeltje gewijd aan de problematiek van de opleidingen en bijscholingen. Een eerder door de NSKV ondernomen onderzoek naar de plaats en functie van de kunstzinnige vorming in de opleidingen voor sociaal-kultureel werk (het rapport Stiefkind) heeft feiten aan het licht gebracht, die het verklaarbaar maken dat in het sociaal-kultureel werk de kunstzinnige vorming een marginale plaats inneemt.

Er is dringend behoefte aan een beroepsprofiel van de kunstzinnige vorming in het sociaal-kultureel werk. Dat profiel moet worden afgezet tegen de bestaande programma's in de opleidingen en bijscholingskursussen. De leemtes die dan zichtbaar worden kunnen leiden tot voorstellen voor aanpassingen en bijstellingen van het onderwijspakket.

Eenzelfde strategie is hoogst wenselijk voor de kunstvakopleidingen, die niet of nauwelijks zijn afgestemd op nieuwe taakstellingen van afgestudeerden in het kader van hun participatie in de ontwikkeling en uitvoering van steunfuncties.

In het jaar 1984 zal in deze reeks een deeltje verschijnen, waarin cases zullen worden beschreven van diverse uitwerkingen van de steunfuncties, gerelateerd aan feitelijk ontwikkelde programma's in het sociaal-kultureel werk.

Ontwikkeling,
begeleiding,
overdracht*Muziek, dans, spel - Nijmegen - 1982*

Tussen de Muziekschool, het Spelcentrum en de Vrije Akademie te Nijmegen en de NSKV is een samenwerkingsverband tot stand gekomen, dat ten doel heeft door middel van uitvoerende activiteiten op het gebied van muziek, dans en spel in het wijkcentrum T.M. Brandsma te werken aan een nadere profilering en invulling van de steunfunctie naar het sociaal-kultureel werk.

VERVOLG SOCIAAL - KULTUREEL WERK

De NSKV ontwikkelt met de uitvoerende instituten dit projekt, begeleidt, registreert en verzorgt de overdracht naar derden. Het projekt, dat is gerelateerd aan het AKU-eksperiment te Nijmegen, zal naar verwachting exemplarische, op de praktijk afgestemde werkwijzen op het gebied van de kunstzinnige vorming opleveren, die van invloed kunnen zijn op aard en richting van de programmeringen elders ten behoeve van het sociaal-kultureel werk.

Ontwikkeling,
begeleiding

De planning van 1983-1985 houdt in:
werkend met de gegevens en bevindingen uit het Nijmeegse projekt continueren van de verdere invulling en ontwikkeling van de steunfunctie in nauwe samenwerking met de Centra voor Kunstzinnige Vorming via projekten, die zich richten op:

- methodiekwontwikkeling Kunstzinnige Vorming in het sociaal-kultureel werk in samenwerking met de in het LIKV aanwezige sektordeskundigen;
- organisatorische en structurele aspecten van de ondersteuning;
- initiëring en begeleiding van kadertrainingen.

Kadervorming

De JCB in 1982

Onlangs heeft de NSKV een evaluatie-onderzoek van het eksperiment 'Kursussen kunstzinnige vorming voor vrijwillig kader in het jeugd-, club- en buurthuiswerk (JCB)' gepubliceerd. Dit onderzoek, dat in opdracht van het Ministerie van CRM werd uitgevoerd en als titel heeft 'De JCB binnenste buiten', bevat zeer gedetailleerde en bruikbare informatie over organisatorische, beleidsmatige en inhoudelijke problemen en vragen, die samenhangen met de inrichting en uitvoering van kursussen van deze aard en omvang.

De vrees, dat de verzamelde know-how en ervaringen na afsluiting van het eksperiment niet of onvoldoende zouden worden benut in vervolgactiviteiten, was voor de VCO en de NSKV aanleiding een werkgroep samen te stellen met overwegend leden uit plaatselijke of regionale ondersteuningsactiviteiten, die plannen ontwikkelt om de continuïteit te garanderen.

Kadervorming

Vervolg in 1983-1985

Het operationeel maken van de plannen, voorstellen en aanbevelingen van bovengenoemde werkgroepen in bijscholingsprogramma's op het gebied van de kunstzinnige vorming voor beroepskrachten en vrijwilligers in het sociaal-kultureel werk, in nauwe samenwerking met de in het LIKV aanwezige sektorspecialisten. (konsulenten 2e lijnsinstituten.)

V E R V O L G   S O C I A A L - K U L T U R E E L   W E R K

Ontwikkeling,
overdracht

Projekt Populaire muziek

De mede door de NSKV georganiseerde en inhoudelijk gedragen 'International Conference on Popular Music Research' (Amsterdam, zomer 1981) is aanleiding geworden tot de ontwikkeling van het projekt 'populaire muziek in edukatieve situaties'. Het doel van het projekt is het met een werkgroep van eksterne deskundigen ontwikkelen, beproeven en produceren (in samenwerking met een uitgeverij) van konkreet lesmateriaal voor docenten en begeleiders, waarin popmuziek vertrekpunt en aandachtgebied is.

Voor dit initiatief is inmiddels een projektvoorstel geformuleerd met inhoudelijke detailleringen, tijdsfasering, financieel kader en samenwerkingsrelaties. Konkretisering van het projektplan zal in de loop van 1982 plaatsvinden, waarbij het in de verwachting ligt dat de uiteindelijke lesmaterialen in de loop van 1983 ter beschikking komen.

Vervolg in 1983-1985

Met de ervaringen en resultaten van het projekt 'Populaire muziek in edukatieve situaties' uitbreidingen ontwikkelen en uitvoeren van het basisidee ook naar andere gebieden van de kunstzinnige vorming, in nauwe samenwerking met de in het LIKV aanwezige sektorspecialisten.

Ontwikkeling,
overdracht

Periodiek voor SKW

In de loop van 1982 zal worden gewerkt aan de inhoudelijke en redactionele voorbereiding van een periodiek, dat bestemd zal zijn voor praktijkwerkers in het sociaal-kultureel werk. Er blijkt grote behoefte te bestaan aan op de praktijk van alledag afgestemde werksuggesties, projektbeschrijvingen, tips, achtergrondsartikelen etcetera.

De ervaringen met soortgelijke publikaties voor het onderwijs (Aldoende, KV-Idee, Agressie in Beeld) wijzen uit, dat hooggestemde idealen over emancipatoriese werkvormen op het gebied van de kunstzinnige vorming hun realiteitswaarde ontleen aan informatie over en weer van wat er in de praktijk van alledag terecht kan komen. De realisatie van dit plan zal tot stand moeten komen in nauwe samenwerking met de in het LIKV aanwezige sektordeskundigen.

Begeleiding,
overdracht

Drie konferenties 1982 en verder

De ontwikkeling van de steunfunctie (begeleiding van praktijkwerkers in het sociaal-kultureel werk) is in de komende jaren een van de belangrijkste taken, waarvoor beleidsmakers en uitvoerenden zich in een gedecentraliseerd verzorgingssysteem op het gebied van de kunstzinnige vorming geplaatst zien. Het ligt in het voornemen om - analoog aan de reeks konferenties die de NSKV in samenwerking met anderen voor de begeleiding in het basisonderwijs heeft georganiseerd - ook voor

V E R V O L G   S O C I A A L - K U L T U R E E L   W E R K

beleidsfunktionarissen en begeleiders in het sociaal-kultureel werk een drietal konferenties in te richten:

- een conferentie waarin de inhoudelijke en organisatorische vragen rond de ondersteuning van sociaal-kultureel werk door creativiteitscentra en muziekscholen (centra voor kunstzinnige vorming) centraal zullen staan;
- een conferentie gewijd aan de specifieke begeleidingsproblematiek (doelgroepen, doelstellingen, aard van de activiteiten);
- een conferentie gericht op methodiekontwikkeling en deskundigheidsbevordering in het sociaal-kultureel werk.

Studie

Volwassenenedukatie

In januari 1982 zal door de NSKV een landelijke studiekonferentie worden gehouden, waarin de plaatsbepaling en de specifieke mogelijkheden van de kunstzinnige vorming in Open-school-projekten centraal zal staan. De NSKV was eerder inhoudelijk en publicitair sterk betrokken bij de activiteiten van de werkgroep musiese vorming van het Open-school-project Twente/Oost-Gelderland.

De samenwerking leidde tot het tot stand komen van een brochure 'Mag het ietsje meer zijn', waarin verslag wordt gedaan van de ervaringen met kunstzinnige vorming binnen dit proefproject. Deze ervaringen hebben tevens een rol gespeeld in het tot stand komen van het raamplan 'Open School' van de SPOS.

Ontwikkeling,
overdracht

Vervolg in 1983 eventueel

Feiten, ideeën en beleidsnotities die voortvloeien uit de 'Open School-konferenties (1982) vinden hun doorwerking in de programmering van het LIKV in volgende jaren. Het gaat hierbij tenminste om een viertal activiteiten:

- het ontwikkelen van een strategie waardoor ook tot nu toe niet bereikte groepen in activiteiten worden betrokken;
- het ontwikkelen van werkvormen, methoden en middelen in de projekten, waarbij ervaringen met ontwikkelingsprojekten in onderwijs en sociaal-kultureel werk zo optimaal mogelijk worden benut;
- het begeleiden van edukatieve werkers in de ontwikkeling, organisatie en uitvoering van programma's, waarin de toepassing van kunstzinnige middelen centraal staat;
- het door middel van dokumentatie, informatie, studie en onderzoek toegankelijk maken van bevindingen en ervaringen in de open school-werkwijze aan anderen.

V E R V O L G   S O C I A A L - K U L T U R E E L   W E R K

Overleg/beraad (vaak advisering) - 1982

- Werkkontakten met het NCVO-studiecentrum.
- Werkkontakten met de Landelijke Raad voor Cultureel Werk (RCW).
- Inhoudelijke werkkontakten met kunstvakopleidingen.
- Lidmaatschappen van de Raad voor de Kunst (afdeling muziek en theater/Commissie Amateuristische Kunstbeoefening en Kunstzinnige Vorming).
- Werkkontakten met omroepen.

Na 1982 lopen ook deze activiteiten door als voor 1982 omschreven.

7. S T U D I E E N O N D E R Z O E K

De NSKV heeft voor 1982 met een doorloop naar 1983 drie algemene publikaties in voorbereiding, die in eigen beheer worden geproduceerd en uitgegeven. Ze verwijzen naar generale probleemstellingen of kennisgebieden, waarvan de ervaring be- wezen heeft dat in het veld behoefte bestaat aan ordening, verzameling en analyse.

1. *Kunstzinnige vorming in Nederland: terugblik en perspectief*

De ontwikkelingen op het terrein van de kunstzinnige vorming zijn de laatste vijftien jaar in een aantal opzichten nogal explosief geweest:

- toenemende interesse voor dit terrein in het onderwijs;
- de differentiatie van verschillende vakopleidingen, waarin ook een categorie studenten afstudeert die in hun opleiding nadrukkelijk voorbereid worden op een edukatieve taak;
- de ontwikkelingen in de verzorgingsstructuur, met ondermeer de zogenaamde steunfuncties;
- de verdere profilering van de verschillende vakgebieden.

Tot nu toe is er geen overzicht van deze ontwikkelingen ver- schenen, laat staan een samenhangende beschrijving. Om te voor- komen dat de ontwikkelingen te sterk structureel geïnterpre- teerd worden, is de NSKV van mening dat een meer inhoudelijke beschrijving in de nabije toekomst zeer gewenst is. Weliswaar verscheen in 1973 het rapport 'Kunstzinnige Vorming in Nederland', maar het aksent in dit rapport lag voornamelijk op de beleids- matige en structurele aspecten.

Met de beoogde publikatie willen we dit omdraaien: expliciet aandacht voor de inhoudelijke ontwikkelingen in de kontekst van het beleid. Te verwachten valt dat pas eind 1983 de publi- katie geheel gereed zal kunnen zijn, gezien de betrekkelijk grote omvang van het projekt.

2. *Publikatie 'Vademecum voor het gemeentelijk beleid'*

Bij het ontwikkelen en vormgeven van beleid in het gebied van de kunstzinnige vorming stuiten de gemeente-ambtenaren op aller- lei problemen. Met deze publikatie wordt beoogd een aantal bruikbare suggesties te ontwikkelen. De werkwijze voor de tot- standkoming van deze publikatie is globaal als volgt:

- algemeen voorstel bespreken met enkele gemeente-ambtenaren om een algemeen inzicht in de knelpunten te krijgen (inventarisa- tie);
- het uitwerken van een opzet voor de handleiding en deze in gesprekken met een aantal ambtenaren op z'n bruikbaarheid toetsen;
- overgaan tot het schrijven van een konsept (toetsing);
- maken van een definitief rapport.

V E R V O L G S T U D I E E N O N D E R Z O E K

3. Publikatie van onderzoeken en studies op het gebied van de kunstzinnige vorming

In het boeken- en dokumentatiebestand van de NSKV en zusterinstituten en -organisaties is op dit gebied veel materiaal aanwezig. Toch blijft veel van dit materiaal ontoegankelijk, omdat potentiële gebruikers niet snel en efficiënt de toegangen kunnen vinden. Een dergelijke publikatie moet geordende en gerubriceerde informatie over onderzoek en studie op het terrein van de kunstzinnige vorming bevorderen.

Werkplanning 84/85

Met name voor de functies studie en onderzoek lijkt het ongewenst voor de jaren 1984 en 1985 konkrete programmeringen op te voeren.

Afstemming van studie- en onderzoeksvragen in het LIKV dient te geschieden in direkte samenhang met beleidsontwikkelingen en programmakeuzen, die het héle instituut betreffen. In algemene zin zullen de functies studie en onderzoek zich kenmerken door drie komponenten:

- het verrichten van voorstudies ten behoeve van het opzetten en ontwikkelen van interne en eksterne projekten;
- het verrichten van begeleidend onderzoek in de diverse fasen van uitvoering van deze projekten;
- het verrichten van zelfstandig onderzoek.

8. B E L E I D S A D V I S E R I N G

De beleidsadvisering aan gemeenten en provincies op het terrein van de kunstzinnige vorming en de amateuristische kunstbeoefening vloeit mede voort uit de decentralisatie van de welzijnssector in het algemeen, maar is ook een konsekwente uitwerking van de visie die de NSKV heeft op de plaats van met name de kunstzinnige vorming in het onderwijs en het sociaal-kultureel werk. Bij het maken van plannen hebben gemeenten en provincies tot taak om inhoudelijke aspecten van het uitvoerend en het ondersteunend werk adequaat te verbinden met de structurering van de te onderscheiden werkvelden onderwijs, sociaal-kultureel werk en amateuristische kunstbeoefening. Duidelijke ervaring op dit terrein ontbreekt, waardoor op beleidsnivo verschillende vragen rond programmering, planning en afstemming van werkvelden op elkaar onbeantwoord blijven. Een landelijk instituut dat zich in het bijzonder bezighoudt met de voorwaarden ten aanzien van de amateuristische kunstbeoefening en de kunstzinnige vorming kan in belangrijke mate bijdragen tot visieontwikkeling op de genoemde terreinen. De beleidsadvisering heeft om verschillende redenen dan ook een belangrijke functie in het instituut:

1. De inhoudelijke ontwikkelingen binnen de verschillende werkvelden kunnen niet los worden gezien van beleidsontwikkelingen. Een dergelijke ontkoppeling is noch op plaatselijk, noch op provinciaal nivo wenselijk. Derhalve zal een landelijk instituut met de taken als die van de NSKV ook in haar werkzaamheden en benadering van problemen deze koppeling moeten maken. In die zin zal de beleidsadvisering ook plaats vinden in nauwe samenwerking met de werkvelddeskundigen, zoals tot nu toe ook in de adviesprojecten tot uiting is gekomen.
2. Vanuit de centrale positie die het instituut inneemt en met de ervaringen die bij de verschillende beleidsadviserende taken zijn opgedaan, kan de NSKV bijdragen aan een modelontwikkeling op dit terrein. Met deze modelontwikkeling wordt dan niet beoogd, dat de NSKV streeft naar één model, doch naar verschillende varianten vanuit de erkenning en konstatering dat voor de verschillende overheden zeer verschillende condities kunnen gelden.
Een dergelijke benaderingswijze leidt er toe dat de ervaringen met beleid en planning worden gebundeld en beschikbaar kunnen worden gesteld aan de verschillende overheden.
3. Een landelijk instituut is in bepaald opzicht een intermediair tussen de rijksoverheid en de andere overheden en instellingen. Vanuit deze positie is het van belang dat de rijksoverheid beschikt over een instrument (het landelijk instituut) dat op een systematische wijze de ervaringen met betrekking tot de welzijnsplanning inventariseert en analyseert, opdat op het nivo van de rijksoverheid, bijvoorbeeld in het kader van een rijksplan en een experimentenbeleid, voldoende geanticipeerd kan worden op deze feitelijke ontwikkelingen.

V E R V O L G   B E L E I D S A D V I S E R I N G

In volgorde van aanvraag en uitvoering bracht de NSKV in de periode 1975/1981 beleidsadviezen uit aan Arnhem, de Stad Utrecht, Gelderland, Zeeland, Amsterdam en Den Helder. Op dit moment wordt bijstand verleend aan de ontwikkeling van een plan voor de kunstzinnige vorming en amateuristische kunstbeoefening in de gemeente Nieuwegein.

9. I N F O R M A T I E E N O V E R D R A C H T

Naast het periodiek 'Aldoende' en de werkmappen 'KV-idee', heeft de NSKV een informatiepakket ontwikkeld, dat de periode 1982/1985 gekontinueerd zal worden. Het betreft de uitgaven in eigen beheer van 'Kortom'; de reeks 'NSKV-schriften' en de ontwikkeling en uitbouw van een 'projektenbank voor de kunstzinnige vorming' (in samenwerking met anderen).

De NSKV geeft sinds 1 januari 1979 KORTOM uit, een informatiebulletin over kunstzinnige vorming in een oplage van ruim 1000 exemplaren. De inhoud van deze maandelijks uitgave wordt aangedragen door de stafmedewerkers van de NSKV en staat onder redactionele leiding van een stafmedewerker publiciteit. De informatie wordt geordend in de volgende rubrieken: 1. konferenties en studiedagen; 2. instellingen en organisaties; 3. voorstellingen, exposities; 4. audio-visuele media; 5. politiek en beleid; 6. literatuur, dokumentatie. De produktie wordt verzorgd door het bureau.

De NSKV verzorgt ook de uitgave en produktie in eigen beheer van de reeks NSKV-schriften, waarvan de verschenen nummers afzonderlijk en per abonnement te verkrijgen zijn. De reeks is naar de vormgeving bescheiden van opzet en naar de redactionele inhoud pluriform. Ze bestaat uit teksten van lezingen, die worden gehouden over kunstzinnige vorming in breedste zin; samenvattingen in leesbare taal van onderzoeksrapporten; artikelen op het gebied van de kunstzinnige vorming, die een bredere verspreiding verdienen; eindsripties over kunstzinnige vorming; literatuuroverzichten met ekserpten; studieuze beschrijvingen van projecten in onderwijs en sociaal-kultureel werk, etc. De belangstelling in het veld is groot. De oplage (500) exemplaren is vaak snel uitverkocht en herdruk noodzakelijk. Binnenkort verschijnt de 18e titel.

In een samenwerkingsovereenkomst met een aantal zusterinstituten en organisaties levert de NSKV aandeel in het tot stand brengen van een PROJEKTENBANK. Een jaar van eksperimenteren daarmee loopt 1 mei 1982 af. Het evaluatierapport plus werkplan van de vijf partners (NSKV, LSBV, SAV, SOM en VCO) wordt in de voorzomer van '82 bij CRM ingediend met het verzoek, de activiteit structureel in de planning op weg naar het LIKV op te nemen.

De dagelijkse werkzaamheden rondom het projekt (vergaring, dokumentatie, beschrijving, katalogisering, administratie, ten dele produktie) zijn binnen de NSKV in handen van een stafmedewerker publiciteit, de bibliothekaris en een medewerker die in overleg met CRM voor de duur van het experiment op basis van de wvm-regeling is aangetrokken.

10. B I B L I O T H E E K E N D O K U M E N T A T I E

De werkzaamheden voor de periode 1982/1985 zullen gericht zijn op:

- de continuering van de huidige activiteiten op het gebied van bibliotheek en dokumentatie;
- materiële en inhoudelijke integratie van boekenbestanden en dokumentaties van LIKV-partners (vanaf 1983);
- ontwikkeling en realisatie van een mediatheek op het gebied op het gebied van de kunstzinnige vorming (vanaf 1983).

De NSKV-bibliotheek beschikt over een gespecialiseerd boekenbestand van ongeveer 4200 binnen- en buitenlandse titels en ongeveer 120 tijdschriftabbonnementen uit binnen- en buitenland. Het bezit is ontsloten volgens het UDC-systeem. In samenwerking met de Raad voor de Kunst, het Ministerie van CRM, de Boekmanstichting, het Instituut voor Esthetica van de Universiteit van Amsterdam en het Rigo, is een afgeleide kode ontwikkeld, de zogenaamde kunstkode. Deze kunstkode wordt toegepast op boeken, tijdschriften, artikelen etc.

Via een alfabeties trefwoordenregister op het UDC-systeem hebben gebruikers snel toegang tot het informatiesysteem. Ten behoeve van bovenvermeld samenwerkingsverband dokumenteert de NSKV 20 tijdschriften, terwijl de partners 45 titels uit dit tijdschriftenbestand. ekserperen. Twee maal per jaar worden aan een vaste kring afnemers (opleidingen, instituten voor kunstzinnige vorming, universiteiten, partikulieren etc.) aanwinstenlijsten toegezonden.

Het aantal afnemers schommelt rond 350. Vaste gebruikers van bibliotheek en dokumentatie zijn - naast stafleden - studenten/docenten van kunstvakopleidingen, lerarenopleidingen, pedagogische akademies, beleidsambtenaren en onderzoekers. De bibliotheek participeert tevens in het interbibliothekair leenverkeer.

11. I N T E R N A T I O N A L E K O N T A K T E N

De NSKV heeft, vooral in de afgelopen vijf jaar, kontakt gezocht of gekregen (direkt of via schriftelijke uitwisseling) met personen en zusterinstellingen in het buitenland (Engeland, Zweden, Bulgarije, Duitsland, USA, België). Vooral ook het "Insea-wereldkongres 1981" heeft deze kontakten in een stroomversnelling gebracht.

Ook de andere komparanten onderhouden internationale kontakten. Uitwisseling van en bevruchting met ideeën, werkwijzen, onderzoeken, beleidskonsepten op bovenationale schaal is voor een Landelijk Ontwikkelingsinstituut onontbeerlijk. Reeds gelegde en te ontwikkelen internationale kontakten dienen in het LIKV gekoördineerd te worden onderhouden en ook in een begrotingspost zijn terug te vinden.

12. FINANCIËN en PERSONEEL

Als samenvatting van de activiteiten volgen hierna de uitwerkingen in personele bezetting en directe materiële lasten.

De in de vorige hoofdstukken aangegeven plannen schetsen het beeld voor de komende jaren uitgaande van een voortzetting van de NSKV-werkzaamheden.

De vertaling hiervan in geld en personele bezetting levert het probleem op, dat een redelijke benadering na 1982 moeilijk is te maken, omdat de oprichting van het LOKV per - gepland - 1 januari 1983 met een geheel 'eigen' begroting gaat werken.

De percentages personeel en bedragen voor materiële lasten voor de jaren 1983, 1984 en 1985 zijn derhalve slechts als 'aanwijzing' te gebruiken.

De personele lasten zijn per werkveld in procenten van de beschikbare tijd gegeven. De stafmedewerkers zijn afgeleid van de formatie-plaatsen, terwijl de genoemde projektmedewerking als incidenteel beschouwd moet worden, echter in de loop der jaren wél met een konstant karakter.

Gelet op de intenties van de gemaakte plannen en gewenste ontwikkelingen voor de kunstzinnige vorming met betrekking tot de genoemde werkvelden is er vanuit gegaan, dat er ten aanzien van de functie 'overdracht' een uitbreiding moet plaats vinden, hetgeen er dan toe leidt, dat ook voor de ondersteuning en de produktie er een personele groei moet worden aangegeven.

Bij het overzicht personele bezetting voor de jaren ná 1982 is met een mogelijke uitbreiding rekening gehouden. De mate van 'groei' is tussen de 'haakjes' aangegeven.

Er zijn zeer globaal geraamd bedragen genoemd voor de directe materiële lasten. Hierin zijn dan niet begrepen de financiële lasten welke voortkomen uit de algemene ondersteuning. Begroting-technisch worden laatstgenoemde kosten opgenomen bij de financiërings-hoofdstukken 'huisvesting' en 'organisatie'.

B A S I S O N D E R W I J S

		1982	1983	1984	1985
Publikaties	<i>Personele Lasten</i>	%	%	%	%
	stafmedewerker				
	- basis-onderwijs	40	40	40	40
	- publiciteit	60	60	60	60
	<i>Materiële Lasten</i>	<i>f</i>	<i>f</i>	<i>f</i>	<i>f</i>
		P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Konferenties	<i>Personele Lasten</i>	%	%	%	%
	stafmedewerker				
	- basis-onderwijs	20	20	20	20
	- publiciteit	10	10	10	10
	projektmedewerker	40	30	40	40
	<i>Materiële Lasten</i>	<i>f</i>	<i>f</i>	<i>f</i>	<i>f</i>
		3.000.--	2.000.--	3.000.--	3.000.--
Ontwikkelings- projecten	<i>Personele Lasten</i>	%	%	%	%
	stafmedewerker				
	- basis-onderwijs	30	30	30	30
	projektmedewerker	20	20	20	20
	<i>Materiële Lasten</i>	<i>f</i>	<i>f</i>	<i>f</i>	<i>f</i>
			3.500.--	3.500.--	3.500.--
Begeleiding en ad-hoc activiteiten	<i>Personele Lasten</i>	%	%	%	%
	stafmedewerker				
	- basis-onderwijs	10	10	10	10
	<i>Materiële Lasten</i>	<i>f</i>	<i>f</i>	<i>f</i>	<i>f</i>
		1.000.--	1.000.--	1.000.--	1.000.--

V O O R T G E Z E T O N D E R W I J S

		1982	1983	1984	1985
Publikaties	<i>Personele Lasten</i>	%	%	%	%
	stafmedewerker				
	- voortgezet onderwijs	60	40	40	40
	- publiciteit	50	50	50	50
	projektmedewerker	60	-	-	-
	<i>Materiële Lasten</i>	<i>f</i>	<i>f</i>	<i>f</i>	<i>f</i>
		10.000.--	P.M.	P.M.	P.M.
Konferenties/ bijscholing	<i>Personele Lasten</i>	%	%	%	%
	stafmedewerker				
	- voortgezet onderwijs	15	20	20	20
	- cultureel werk	15	20	20	20
	- publiciteit	20	10	10	10
	- wetensch. onderst.	20	-	-	-
<i>Materiële Lasten</i>	<i>f</i>	<i>f</i>	<i>f</i>	<i>f</i>	
		5.000.--	3.000.--	3.000.--	3.000.--
Ontwikkelings- projekten	<i>Personele Lasten</i>	%	%	%	%
	stafmedewerker				
	- voortgezet onderwijs	15	30	30	30
	- cultureel werk	5	10	10	10
	projektmedewerker	40	-	-	-
	<i>Materiële Lasten</i>	<i>f</i>	<i>f</i>	<i>f</i>	<i>f</i>
		2.500.--	2.500.--	2.500.--	2.500.--
Begeleiding en ad-hoc activiteiten	<i>Personele Lasten</i>	%	%	%	%
	stafmedewerker				
	- voortgezet onderwijs	10	10	10	10
	<i>Materiële Lasten</i>	<i>f</i>	<i>f</i>	<i>f</i>	<i>f</i>
		1.000.--	1.000.--	1.000.--	1.000.--

S O C I A A L - K U L T U R E E L W E R K

		1982	1983	1984	1985
Publikaties	<i>Personele Lasten</i>	%	%	%	%
	stafmedewerkers				
	- kultureel werk	50	40	40	40
	- publiciteit	10	60	60	60
	<i>Materiële Lasten</i>	f	f	f	f
		10.000.--	P.M.	P.M.	P.M.
Konferenties/ bijscholing	<i>Personele Lasten</i>	%	%	%	%
	stafmedewerkers				
	- kultureel werk	-	20	20	20
	- publiciteit	-	10	10	10
	projektmedewerker		20	20	20
	<i>Materiële Lasten</i>	f	f	f	f
		-	5.000.--	5.000.--	5.000.--
Ontwikkelings- projecten	<i>Personele Lasten</i>	%	%	%	%
	stafmedewerkers				
	- kultureel werk	100	90	90	90
	<i>Materiële Lasten</i>	f	f	f	f
			5.000.--	3.000.--	3.000.--
Begeleiding en ad-hoc activiteiten	<i>Personele Lasten</i>	%	%	%	%
	stafmedewerkers				
	- kultureel werk	20	20	20	20
	<i>Materiële Lasten</i>	f	f	f	f
			2.000.--	2.000.--	2.000.--

A L G E M E E N

		1982	1983	1984	1985
Studie en Onderzoek	<i>Personele Lasten</i>	%	%	%	%
	stafmedewerker				
	- wetensch. onderst.	60	60	60	60
	- publiciteit	10	10	10	10
	<i>Materiële Lasten</i>	<i>f</i>	<i>f</i>	<i>f</i>	<i>f</i>
		1.000.--	1.500.--	2.500.--	2.500.--
Beleidsadvisering	<i>Personele Lasten</i>	%	%	%	%
	stafmedewerker				
	- algemeen beleid	-	100	100	100
	- publiciteit	10	10	10	10
	<i>Materiële Lasten</i>	<i>f</i>	<i>f</i>	<i>f</i>	<i>f</i>
		P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Informatie en Overdracht	<i>Personele Lasten</i>	%	%	%	%
	stafmedewerker				
	- wetensch. onderst.	10	10	10	10
	- publiciteit	30	40	40	40
	- dokumentatie	30	30	30	30
	projektmedewerker	-	50	50	50
<i>Materiële Lasten</i>	<i>f</i>	<i>f</i>	<i>f</i>	<i>f</i>	
	5.000.--	7.500.--	7.500.--	7.500.--	
Bibliotheek en Dokumentatie	<i>Personele Lasten</i>	%	%	%	%
	stafmedewerker				
	- dokumentatie	70	70	70	70
	- wetensch. onderst.	10	20	20	20
	<i>Materiële Lasten</i>	<i>f</i>	<i>f</i>	<i>f</i>	<i>f</i>
		30.000.--	50.000.--	50.000.--	50.000.--

F O R M A T I E - P L A A T S E N   - personele bezetting

		1982	1983	1984	1985
<i>Direktie</i>	directeur	1	1	1	1
	adj. directeur	1	1	1	1
<i>Staf</i>	basis-onderwijs	1	1	1	1
	voortgezet onderwijs	1	1	1	1
	kultureel werk	2	2	2	2
	publiciteit	2	2½ (½)	2½ (½)	2½ (½)
	wetensch. onderst.	1	1	1	1
<i>Sekretariaat</i>	directie	1	1	1	1
	staf en beheer	1	2 (1)	2 (1)	2 (1)
<i>Financiën/Beheer</i>	chef de buro	1	1	1	1
	boekhouding	½	1 (½)	1 (½)	1 (½)
	administratie		1 (1)	1 (1)	1 (1)
<i>Bibliotheek/dokumentatie</i>	dokumentalist	1	1	1	1
	assistentie	1	1	1	1
	projekt-medewerker	-	1 (1)	1 (1)	1 (1)
<i>Produktie</i>	huis-drukkerij	1	1½ (½)	1½ (½)	1½ (½)
	typiste	1½	2½ (1)	2½ (1)	2½ (1)
	algemene ondersteuning	-	1 (1)	1 (1)	1 (1)

De 'tussen de haakjes' geplaatste aantallen betekenen de gewenste uitbreiding die in de genoemde kolommen reeds zijn opgenomen.